

GRAĐEVINSKA TEHNIČKA ŠKOLA

R I J E K A

PRAVILNIK

O ZAŠTITI OD POŽARA

Rijeka, 19. studeni 2010.

Na temelju članka 118. Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi („Narodne novine“, 87/08., 86/09., 92/10) i članaka 58. Statuta Građevinske tehničke škole, a u svezi sa člankom 21. Zakona o zaštiti od požara, Školski odbor na sjednici održanoj 19. studenog 2010.g. donio je

PRAVILNIK O ZAŠTITI OD POŽARA

I. OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Ovim Pravilnikom razrađuju se organizacija i način provođenja i unapređenja zaštite od požara, prava i obveze svih voditelja i drugih radnika za provedbu mjera zaštite od požara i odgovornosti zbog nepridržavanja propisanih ili naređenih mjera zaštite od požara, dužnosti radnika u slučaju nastanka požara, kao i druge mjere, u svrhu zaštite ljudskih života i imovine Škole.

Članak 2.

Odredbe ovog Pravilnika odnose se na sve radnike Škole, učenike kao i na sve osobe koje se zateknu u prostorima Škole.

Članak 3.

Pravilnik utvrđuje:

1. mjere i radnje za otklanjanje ili smanjenje opasnosti od nastajanja požara, za sprečavanje nastajanja i širenja požara, za pravovremeno otkrivanje i gašenje požara, za utvrđivanje uzroka požara, kao i za pružanje pomoći kod otklanjanja posljedica prouzrokovanih požarom u objektima Škole,
2. ustrojstvo i način obavljanja unutarnje kontrole u provedbi mjera zaštite od požara, te ovlaštenja i dužnosti radnika koji obavljaju kontrolu,
3. način upoznavanja radnika prilikom stupanja na rad s opasnostima od požara na tom radnom mjestu, kao i način obuke, te rukovanja opremom i sredstvima za gašenje požara,
4. radnike zadužene za održavanje u ispravnom stanju opreme za gašenje požara,
5. zadatke radnika s posebnim ovlaštenjima i odgovornostima glede provedbe mjera zaštite od požara,
6. obveze voditelja i drugih radnika za provedbu mjera zaštite od požara i odgovornosti zbog neprovodenja propisanih ili naređenih mjera zaštite od požara,
7. kretanje i ponašanje u prostorima ugroženim od požara ili tehnoloških eksplozija,
8. dužnosti radnika u slučaju požara,
9. druge mjere zaštite od požara

Članak 4.

Sastavni dio ovog Pravilnika su:

1. Plan i označavanje putova evakuacije i spašavanja u slučaju požara,
2. Popis i raspored vatrogasnih aparata i opreme,
3. Dokumentacija o održavanju vatrogasnih aparata (redovni i periodični pregledi i kontrola ispitivanja-zapisnici)

Članak 5.

Projektna dokumentacija, razne analize, nalazi i mišljenja, uvjerenja, upisnici i nadzorne knjige i slično iz područja zaštite od požara pohranjuju se u zbirku isprava. Isprave iz prethodnog članka čuvaju se kod tajnika Škole ili kod povjerenika zaštite na radu, a primjerak se pohranjuje u arhiv Škole.

II. MJERE ZAŠTITE OD POŽARA

Članak 6.

Škola je dužna održavati u ispravnom stanju postrojenja, uređaje, električne, plinske, ventilacijske i druge instalacije, peći i ložišta kao i druge uređaje koji mogu prouzročiti nastajanje i širenje požara, sukladno tehničkim normativima, normama i uputama proizvođača, o čemu mora posjedovati dokumentaciju. Dokumentacija se pohranjuje i čuva u okviru projekta PROCJENA OPASNOSTI.

Članak 7.

Svaki radnik je dužan provoditi mjere zaštite od požara na svom radnom mjestu na način utvrđen Zakonom, podzakonskim aktima, ovim Pravilnikom i uputama pisanim i usmenim, te uputama nadležnih osoba.

Članak 8.

Radnici drugih pravnih osoba koji obavljaju određene poslove ili radove u prostorijama ili prostorima Škole, dužni su se pridržavati i provoditi mjere zaštite od požara sukladno Zakonu, a izvođač radova je dužan imenovati uvijek odgovornu osobu iz prethodnog stavka.

Članak 9.

Prilikom održavanja električnih instalacija, plinskih instalacija, instalacija za klimatizaciju i provjetravanje, dimovodnih i drugih instalacija, treba poštivati norme i pravila zaštite, kako iste ne bi predstavljale opasnost od izbjivanja požara. Održavanja moraju izvoditi ovlašteni radnici i pravne osobe

Članak 10.

Svi elementi na postrojenjima, instalacijama i uređajima, koji pri uporabi mogu prouzročiti požar, moraju biti uklonjeni ili izmijenjeni, o čemu se operativno brine povjerenik zaštite na radu, koji pismeno daje nalog ravnatelju i ovlašteniku zaštite od požara da otklone nedostatke. To se radi instaliranim sustavom PROCJENE OPASNOSTI (DIO SREDSTVA RADA).

Članak 11.

Radovi na mjestima, na kojima je moguća pojava eksplozivnih smjesa, mogu započeti tek nakon provjere odgovarajućim instrumentima i mjerljima da nema eksplozivnih tvari (plinova i sl.)

Članak 12.

Radovi s otvorenim plamenom u blizini zapaljivih tekućina, plinova, eksplozivnih i drugih tvari koje mogu izazvati požar, moraju biti organizirani na način da opasnost od požara bude otklonjena, odnosno svedena na najmanju moguću mjeru, ovisno o prirodi i uvjetima rada.

Članak 13.

Plinske instalacije, ventile, sigurnosne ventile i slične spojeve, smije se ispitati od propuštanja samo sapunicom, a nikako otvorenim plamenom. Svi sigurnosni i reduksijski ventili moraju imati ateste ili odgovarajuća uvjerenja o sigurnosti.

Članak 14.

Otpad, koji je nastao u procesu rada, ili je odložen na zabranjenom mjestu, obvezno se nakon rada mora ukloniti, o čemu brigu vodi voditelj školske radionice ili praktikuma. Istrošeni materijali, masti, ulja, boje, masne krpe, plastična i druga ambalaža, papir, moraju se nakon završetka radnog dana iznijeti iz radnih prostorija na za to određena mjesta i u određene posude.

Članak 15.

Predmeti koji predstavljaju opasnost od nastajanja i širenja požara, ili koji onemogućavaju brz i siguran izlazak iz ugroženog prostora, moraju biti uklonjeni odmah nakon radova. Zabranjeno je prati strojeve i uređaje zapaljivim tekućinama dok su u radu. Motorni benzin, a naročito etilizirani benzini ne smiju se upotrebljavati za odmašćivanja i pranje i čišćenje metalnih predmeta ili predmeta od nekog drugog materijala.

Članak 16.

Električne peći i druga grijaća tijela u radnim prostorima, moraju biti odvojena vatrootpornim materijalima od drugih predmeta. Papirnatni materijal ili drugi lako zapaljivi materijal, ne smije se stavljati blizu izvora plamena.

Članak 17.

Sukladno zakonskim odredbama pušenje nije dozvoljeno. Zabrana pušenja vidljivo se ističe na ulazu u zgradu.

Članak 18.

Kod upotrebe električnih uređaja, obvezno po završetku rada sve isključiti, a primijećene neispravnosti odnosno kvarove odmah treba prijaviti voditelju službe sigurnosti i održavanja (domar).

Članak 19.

Prilazni putovi objektima Škole s glavnih ulica, izlazi i prilazi te evakuacijski putovi i stepeništa moraju uvijek biti slobodni za nesmetani prolaz. Za to je zadužen domar Škole.

Članak 20.

Vatrogasni pristupi objektima moraju biti osigurani najmanje s dvije duže strane objekta. Da bi se vatrogasni pristupi u određenu trenutku mogli koristiti u svrhu kojoj su namijenjeni, potrebno je:

1. da budu vidljivo označeni oznakama,
2. da se na površinama koje se nalaze između vanjskih zidova i građevina i površina za operativni rad vatrogasnih vozila ne postavljaju građevinske prepreke ili zasađuju visokidrvoredi koji priječe slobodan manevar vatrogasne tehnike .

Ako prethodno nije osigurano, vatrogasci mogu, bez obveze pitanja, odmah ukloniti sve postojeće prepreke. Sav rizik preuzimaju osobe koje su zapriječile vatrogasni pristup.

III. ZADACI TIJELA, UPRAVE I RADNIKA

Članak 21.

Ravnatelj Škole kao njegov čelnik i voditelj, nositelj je provođenja zaštite od požara i odgovoran za organiziranje i provođenje svih mjera zaštite od požara.

Ravnatelj obavlja i organizira provođenje sljedećih poslova:

1. daje Nastavničkom vijeću i Školskom odboru prijedlog Pravilnika zaštite od požara,
2. donosi odluke, preporuke i upute u vezi sa zaštitom od požara,
3. utvrđuje plan evakuacije i spašavanja za slučaj požara i s njim upoznaje sve radnike,
4. na osnovi plana evakuacije i spašavanja osigurava provedbu praktičnih vježbi jednom u tri godine,
5. organizira i osigurava evakuaciju i spašavanje za slučaj požara, određuje osobu za provedbu i osigurava potrebnu opremu,
- 6.osigurava uvjete za rad povjerenika zaštite na radu, kao i potrebnu opremu,
- 7.osigurava financijska sredstva za provedbu mjera zaštite od požara,
8. obavještava nadležnu policijsku postaju o svakom požaru koji nastane,
9. nakon svake pojave požara razmatra uzroke i predlaže mjere za sprječavanje,
10. provodi rješenja inspektora za zaštitu od požara i donosi potrebne mjere za otklanjanje nedostataka,
11. obavlja ostale poslove iz područja zaštite od požara koji su mu važećim propisima stavljeni u nadležnost.

Članak 22.

Radnici Škole imaju pravo:

1. sudjelovati u osiguranju zaštite od požara,
2. raditi samo sa sredstvima rada na kojima postoje sigurnosni uređaji za zaštitu,
3. odbiti rad ako na radnom mjestu postoji opasnost od požara ili eksplozije ili kada im prijeti opasnost po život zbog pomanjkanja odgovarajućih zaštitnih mjera ili opreme,
4. biti upoznati od neposrednog rukovoditelja s opasnostima od požara i eksplozije na mjestu gdje će raditi,
5. prijaviti ravnatelju ako se ne provode potrebne zaštitne mjere,
6. obratiti se nadležnom inspektoru zaštite od požara, u slučaju namjernog neprovodenja mjera zaštite od požara.

Članak 23.

Radnik odgovara ako svojom krivnjom u radu ne postupa prema uputama, odnosno ne pridržava se mjera zaštite, pa radnjama ili propustom dovede u opasnost sebe i druge osobe, odnosno imovinu Škole.

Smatra se težom povredom radne obveze i može biti razlogom prestanka ugovora o radu sljedeće postupanje:

1. ako svojim postupcima prouzrokuje požar ili eksploziju,
2. ako primijeti požar, a ne poduzme moguće mjere za gašenje i ne izvijesti druge osobe o tome,
3. ako ne postupi po uputi nadležne osobe o poduzimanju požarno-preventivnih mjera,
4. ako drži veće od dozvoljenih količina lako zapaljivih tvari u prostoriji ili ih odlaže na zabranjeno mjesto,
5. ako na radnom mjestu poslije rada ne isključi strojeve ili električne aparate ili ostavi upaljenu peć ili drugo grijajuće tijelo,
6. ako puši,
7. ako se ne pridržava drugih mjera zaštite koje su mu date pismeno ili usmeno, a proizlaze iz ovog Pravilnika.

Članak 24.

Povjerenik zaštite na radu ima sljedeće obveze:

1. uz ostale poslove, bavi se stručno i poslovima zaštite od požara, njezinom organizacijom i provedbom sukladno propisima, a u dogovoru s ravnateljem
2. obavlja unutarnji nadzor nad primjenom pravila zaštite od požara,
3. vodi brigu da se otklanjaju utvrđeni nedostatci,
4. vodi brigu da pisane upute mjera zaštite od požara, evakuacije ili načina rada s opasnim sredstvima budu istaknute na mjestu rada radi njihova korištenja,
5. izrađuje godišnje izvješće za potrebe ravnatelja,
6. surađuje s tijelima inspekcije rada i zaštite od požara,
7. surađuje sa stručnim službama prilikom izgradnje ili rekonstrukcije objekata namijenjenih za rad, nabave strojeva i uređaja te osobnih zaštitnih sredstava,
8. organizira jedanput u dvije godine praktičnu obuku radnika iz rukovanja aparatima za gašenje požara, priručnom opremom, te načinom evakuacije,
9. čuva tehničku dokumentaciju iz koje je vidljiva primjena pravila zaštite od požara, odnosno mora znati kod koga se čuva,
10. čuva upute o načinu korištenja strojeva i uređaja s povećanim opasnostima
11. Posjeduje zapisnike o pregledima tih sredstava rada, te odlukama uprave što s njima (PROCJENA OPASNOSTI -DIO SREDSTVA RADA).
12. čuva kopije isprava o obavljenim ispitivanjima i potrebne evidencije na propisani način,
13. vodi dokumente nadzora u koje upisuju svoje odluke ravnatelj i inspektor,
14. odgovoran je za provedbu mjera zaštite od požara, a naročito za održavanje u ispravnom stanju i za namjensku uporabu opreme i sredstava za gašenje požara u Školi kao i za upoznavanje radnika s opasnostima od požara na njihovim radnim mjestima .

IV. UREĐAJI, OPREMA I SREDSTVA ZA GAŠENJE POŽARA

Članak 25 .

Uređaji, oprema i sredstva za gašenje požara moraju se namjenski koristiti, biti u ispravnom stanju i posebno označeni, te uvijek dostupni za uporabu.

Članak 26.

Objekti Škole imaju izvedene stabilne instalacije za gašenje požara i hidrantsku mrežu, te druge zaštitne uređaje i instalacije koje služe za sprečavanje nastajanja požara.

Provjera ispravnosti mora se obavljati periodičnim ispitivanjima, najmanje jednom godišnje od ovlaštene pravne osobe, sukladno tehničkim normativima, normama i uputama proizvođača.

O obavljenoj provjeri vodi se evidencija u kojoj se unosi kad je provjera obavljena, tko ju je obavio i što je provjerom utvrđeno. Škola je dužna trajno pohraniti i čuvati zapisnik o prvom ispitivanju, a zapisnike o periodičnim ispitivanjima najmanje 5 godina po njihovu izdavanju.

Članak 27.

Hidrantska mreža mora uvijek biti ispravna i spremna za uporabu i u tu svrhu se najmanje jednom u godini ispituje njezina ispravnost, a prilaz i prostor oko nje je uvijek pristupačan i čist. Hidrant treba zaštititi od smrzavice podzemnim poklopcem. Svi hidranti označeni su posebnom propisanom oznakom. U blizini hidranta mora postojati ormarić s kolatom vatrogasnih cjevi i mlaznicom.

Članak 28.

U svim objektima Škole moraju se postaviti vatrogasni aparati. Potreban broj, vrsta, veličina i raspored vatrogasnih aparata određuje se u skladu s MUP-ovom klasifikacijom objekata od požara, klasom požara koji može nastati na objektu i proračunom požarnog opterećenja objekta ili prostora, što određuju posebni propisi, a s čime mora biti upoznat povjerenik zaštite na radu i ravnatelj.

Članak 29.

Vatrogasni aparati se postavljaju na uočljivim i lako dostupnim mjestima, u blizini mogućeg izbijanja požara. Raspored smještaja aparata dužan je sačiniti povjerenik zaštite na radu. Mjesto postavljanja vatrogasnih aparata u prostorijama čija je površina veća od 50 m mora se označiti naljepnicom crvene boje najmanjih dimenzija 15x15 cm, s oznakom vatrogasnog aparata. Vatrogasni aparati moraju se uvijek držati u ispravnom stanju.

Neispravni i prazni aparati odstranjuju se i šalju na popravak, odnosno novo punjenje, ali se o tomu uvijek izvještava povjerenik zaštite na radu.

Članak 30.

Pregledi i ispitivanja vatrogasnih aparata provode se redovnim i periodičnim pregledima, te kontrolnim ispitivanjima, samo od ovlaštene pravne osobe.

Članak 31.

Redovni pregled aparata obavlja se najmanje jednom u tri mjeseca, ovisno o uvjetima smještaja. Redovnim se pregledima utvrđuje uočljivost aparata i njegova dostupnost, opće stanje, kompletност i stanje plombe zatvarača odnosno ventila.

Članak 32.

Periodični pregled vatrogasnih aparata mora se obaviti najmanje jednom na godinu dana, a po potrebi i češće, ovisno o uvjetima smještaja, o čemu donosi odluku povjerenik za zaštitu na radu, uz suglasnost ravnatelja. Nakon izvršenog periodičnog pregleda, aparat se označuje propisno novom naljepnicom sa svim podatcima po propisima.

Članak 33.

Za gašenje požara u objektima Škole dozvoljeno je korištenje aparata punjenih sa CO₂ ili sa suhim prahom.

Članak 34.

Prostori koji se ne bi smjeli gasiti vodom, posebno se označavaju.

Članak 35.

Svi objekti moraju imati ispravnu gromobransku instalaciju. Ispravnost instalacije, te mjerena otpora uzemljenja, obavlja se svake tri godine, a stanje zemljovoda i uzemljivača svakih pet godina. U slučaju neispravnosti kvarovi se moraju odmah otkloniti za što je odgovoran ravnatelj.

V. POSTUPAK U SLUČAJU IZBIJANJA POŽARA

Članak 36.

Svaki radnik ili prisutni građanin koji opazi neposrednu opasnost od nastanka požara ili opazi požar, dužan je ukloniti opasnost, odnosno ugasiti požar ako to može bez opasnosti za sebe i druge osobe.

Ako radnik ili prisutni građanin ne može postupiti kao u prethodnom stavku ovoga članka, dužan je odmah izvijestiti ostale radnike ili najbližu vatrogasnu postrojbu ili postaju radi početka akcije gašenja požara.

Članak 37.

Odgovorna osoba za zaštitu od požara, čim sazna za požar utvrđuje koje se mjere moraju poduzeti glede uporabe sredstava i opreme za gašenje požara, organizacije gašenja, evakuacije gašenja, evakuacije i spašavanja, traženje pomoći u slučaju povrijeđenih osoba i slično, te preuzima vođenje akcije gašenja do dolaska vatrogasne postrojbe. Odgovorna osoba iz prethodnog stavka ovoga članka je svaka punoljetna osoba -radnik Škole koja ima evidentirani i položeni stručni tečaj po Zakonu.

Članak 38.

Svi radnici koji se zateknu u neposrednoj blizini požara, dužni su na poziv odgovorne osobe pristupiti gašenju požara. Osobe zahvaćene i povrijeđene požarom, odmah treba zbrinuti i odvesti u bolnicu.

Članak 39.

Prilikom akcije gašenja na mjestu požara smije se nalaziti samo potreban broj radnika, a ostali prisutni su dužni mirno i bez panike napustiti ugroženi prostor kroz označene prolaze i izlaze, na način da ne izazovu povrede ili paniku.

Članak 40.

Prije napuštanja radne prostorije i početka gašenja požara, radnik na svom radnom mjestu mora:

-isključiti električnu struju,

-izvesti na siguran prostor motorna vozila,
-spriječiti nastanak panike prilikom izlaska iz radnih prostora.

Članak 41.

Ako su požarom zahvaćeni električni uređaji potrebno ih je odmah isključiti, što smije samo za to određena osoba. Električni uređaji se gase samo nakon isključenja iz napona. Gašenje požara u blizini električnih uređaja koji su dalje ostali pod naponom treba poduzeti uz posebne mjere sigurnosti.
Zabranjeno je ručno gašenje električnih uređaja pod visokim naponom, bilo kojim sredstvom i na bilo koji način.

Članak 42.

Radi smanjenja štete, mora se voditi briga da se izbjegne nepotrebno polijevanje vode po predmetima i uređajima, te da se uklone materijali i predmeti koji bi mogli biti oštećeni od širenja požara.

Članak 43.

Nakon završetka akcije gašenja požara, odgovorna osoba zajedno s voditeljem akcije gašenja požara dužna je:
-na mjestu požara osigurati dežurstvo u potrebnom vremenskom trajanju radi sprječavanja izbijanja ponovnog požara,
-osigurati dežurstvo na mjestu požara do dana, ako je požar ugašen tijekom noći,
-dežurnom, tijekom dežurstva u noći, osigurati potrebnu opremu i sredstva za gašenje požara.

Članak 44.

Upotrijebljenu opremu i uređaje za gašenje požara potrebno je odmah dovesti u ispravno stanje i vratiti na određena mesta.

VI. PONAŠANJE U PROSTORIMA UGROŽENIM OD POŽARA ILI EKSPLOZIJE

Članak 45 .

Na svim ulazima u ugroženi prostor moraju se postaviti oznake kojima se upozorava na opasnost i kojima se zabranjuje pušenje, unošenje zapaljivih tvari ili rad na vozilima koja bi mogla izazvati plamen ili eksploziju.

Članak 46.

Motorna vozila koja prevoze opasne tvari ne smiju se zaustavljati u blizini hidranta, vatrogasnog ili sigurnosnog uređaja.

Članak 47.

Zabranjen je ulazak u prostore Škole, a posebno u ugrožene prostore, osobama koje su pod utjecajem alkohola ili drugih omamljujućih sredstava.

Članak 48.

Sve osobe koje se kreću po ugroženim prostorima, moraju biti upoznate s opasnostima i mjerama zaštite od požara. Radnici i učenici pri radu moraju primjenjivati posebne mjere zaštite.

VII. OSPOSOBLJAVANJE RADNIKA IZ ZAŠTITE OD POŽARA

Članak 49.

Svaki radnik prije rasporeda na radno mjesto mora biti upoznat:

- s dužnostima glede zaštite od požara i posljedicama propuštanja dužnosti odnosno propisanih mjera zaštite,
- s opasnostima na radnom mjestu, a naročito uslijed upotrebe ili dolaskom u dodir s električnim instalacijama, lako zapaljivim materijalima i tvarima,
- s opremom i sredstvima za gašenje požara,
- s razlozima zbog kojih su propisane mjere zaštite od požara,

Upoznavanje iz stavka 1. ovog članka obavlja na radnom mjestu neposredni rukovoditelj .

Članak 50.

Učitelj koji rukovodi izvođenjem vježbi(fizika, kemija i slično) s učenicima, dužan je učenike prije početka vježbi upozoriti na opasnosti iz ovog područja i koje mjere zaštite su dužni primijeniti kako bi se izbjegle povrede i opasnosti od požara ili eksplozije.

Članak 51.

Ospozobljavanje iz zaštite od požara obvezno je u odgovarajućem opsegu za sve radnike, bez obzira na stručnu spremu, radni staž ili funkciju koju obavljaju.

Članak 52.

Tajnik škole vodi evidenciju koji radnici i kada moraju pristupiti određenom ospozobljavanju, organizira isto u dogовору с овлашћеним правним osobама које обављају ospozobljavanje (PROCJENA OPASNOSTI-DIO OSPOSOBLJAVANJA). Nakon ospozobljavanja isprave, originali se pohranjuju u tajništvo škole.

VIII. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 53.

Mjere i postupci koji nisu obuhvaćeni ovim Pravilnikom, a odnose se na područje zaštite od požara, sadržani su u Pravilniku o zaštiti na radu i u temeljnog dokumentu Procjena opasnosti izrađenoj na temelju Zakona o zaštiti na radu i Pravilnika o izradi procjene opasnosti.

Učitelji koji u sklopu nastavnog programa izvode vježbe-pokuse, dužni su upoznati učenike o mjerama i postupcima.

Članak 54.

Ovaj Pravilnik stupa na snagu danom objavljivanja. Objavljinjem se smatra isticanje na oglasnoj ploči Škole.

Članak 55.

Izmjene i dopune ovog Pravilnika donose se na način propisan za njegovo donošenje.

Pravna tumačenja i mišljenja donosi ravnatelj Škole u suradnji s pravnom službom Škole.

Članak 56 .

Donošenjem ovog Pravilnika prestaju važiti odredbe Pravilnika o zaštiti od požara, od 15. prosinca 1993..

U Rijeci, 19. studeni 2010.

Klasa: 003-05/10-01/4

Urbroj: 2170-56-02-10-1

v.d. Ravnatelj,

Boris Petrović, prof.

Predsjednik Školskog odbora:

Darko Cek, prof.

